

Raadsinformatiebrief

GEMEENTEBESTUUR

RIB nummer 2022 121
collegevergadering d.d. 27 september 2022
programma Centrumstad Venlo
portefeuillehouder M. Pollux

ons kenmerk 1750764
team RGWLEV
steller C.A. Nordhausen
doorkiesnummer +31 634129257
e-mail c.nordhausen@venlo.nl
datum 18 augustus 2022
bijlage(n) 1
datum verzonden

- 6 OKT. 2022

Onderwerp

Ambitiedocument Samen voor Steyl en uitkomsten exploitatieonderzoek Missiemuseum.

Kennisnemen van

Het ambitiedocument "Samen voor Steyl" en de eindrapportage "Ontwikkelperspectief Missiemuseum Steyl".

Aanleiding

In april 2021 is het proces voor de doorontwikkeling van het Kloosterdorp Steyl gestart. U bent hierover eerder geïnformeerd door middel van Rib nr. 48 en 137 (2021). In beide Rib's is tevens aandacht besteed aan de situatie van het Missiemuseum.

Op 8 maart 2022 hebben wij een opdracht verstrekt aan een extern onderzoeksbureau voor de uitvoering van een exploitatieonderzoek naar het Missiemuseum in Steyl (Rib nr. 2022- 30). Door middel van deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek.

Wij hebben het ambitiedocument "Samen voor Steyl" en het exploitatieonderzoek "Ontwikkelperspectief Missiemuseum Steyl" op 27 september 2022 vastgesteld.

Kernboodschap

Doorontwikkeling Steyl

Het proces rondom de doorontwikkeling is gestart in april 2021 met de volgende opdracht:

1. Het opstellen van een integrale visie voor Steyl, passend binnen de Strategische Visie Venlo 2040, met de huidige visies als uitgangspunt (gebruikmaken van de kennis die er al is);
2. Het in gezamenlijkheid samenstellen van een actielijst: een dynamisch overzicht van noodzakelijke en wenselijke acties inclusief benodigde financiën die bijdragen aan het realiseren van die visie.

Proces

Er hebben een 25-tal gesprekken plaatsgevonden met organisaties in Steyl, dan wel met organisaties die raakvlakken hebben met het Kloosterdorp. Deze gesprekken (speeddates) zijn de input geweest voor het verdere vervolg. Er heeft een gezamenlijke dag plaatsgevonden ("Rondje Steyl") waarin we samen met de partners in Steyl het droombeeld hebben bepaald. Tevens hebben we in werksessies doorgepraat over de volgende vier actuele onderwerpen:

- Toeristisch/cultureel: het verhaal van Steyl (nog beter) vertellen
- Verdergaande samenwerking op collectieve thema's (start op financieel gebied)
- Tekort aan vrijwilligers
- Parkeren en bereikbaarheid

Met behulp van deze input aangevuld met de beleidsvoornemens van de gemeente is het ambitiedocument tot stand gekomen.

Ambitiedocument

Het ambitiedocument geeft een samenvatting van diverse beleidsterreinen op de toekomst van het Kloosterdorp Steyl. Ook geeft het inzicht in wat de partners in Steyl voor ogen hebben. Bij het ambitiedocument hoort ook een actielijst (onderdeel B). De actielijst is een dynamisch document dat in overleg met partners kan worden aangepast en uitgewerkt. Daarom hebben wij de actielijst niet expliciet vastgesteld en is het ook geen openbaar stuk. Juist de slogan "van praten naar doen" wordt in Steyl omarmd. De actielijst geeft aan waar er directe acties kunnen worden uitgezet, zowel door de gemeente als door externe partners. Ook geeft het aan op welke onderdelen ondersteuning van de partners gewenst is om het resultaat te gaan behalen.

Aanhaken andere overheden

Het ambitiedocument maakt duidelijk dat de opgave in Steyl groot is. Aanhaking vanuit andere overheden is dan ook essentieel. Daarom zijn er ook gesprekken opgestart met de provincie en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed om samen te werken aan deze opgave. Binnenkort volgt er een bestuurlijk overleg met de gedeputeerde over de opgaves in het Kloosterdorp Steyl.

Exploitatieonderzoek Missiemuseum

Op 8 maart 2022 is aan een extern onderzoeksbureau opdracht verstrekt voor de uitvoering van een exploitatieonderzoek naar het Missiemuseum in Steyl. In deze Rib informeren wij u kort over de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek. De volledige eindrapportage (incl. bestuurlijke samenvatting) vindt u in de bijlage.

Aanleiding en achtergrond onderzoek

De toekomstbestendigheid van het Missiemuseum staat sinds eind 2019 onder druk. Het Missiemuseum heeft de gemeente Venlo verzocht om (structurele) financiële ondersteuning.

Zowel bij de begrotingsbehandeling voor het jaar 2021 (6 november 2020) als voor het jaar 2022 (5 november 2021) is eenmalig budget vrij gemaakt om het Missiemuseum in 2021 en 2022 financieel te ondersteunen. Een deel van het budget voor 2022 is bestemd voor de uitvoering van een exploitatieonderzoek om meer inzicht te krijgen in wat er nodig is om het museum toekomstbestendig te maken relatie tot de gemeentelijke beleidsdoelen.

Uitkomsten onderzoek

Hieronder vindt u de belangrijkste uitkomsten uit het exploitatieonderzoek:

(Toegevoegde) waarde Missiemuseum

Uit de omgevingsanalyse blijkt dat het Missiemuseum (in potentie) van toegevoegde waarde is voor de gemeente Venlo. De onderzoeker verwijst daarbij naar onderzoek naar het belang van musea door de Landelijke Museumvereniging. Voor het Missiemuseum geldt dat de collectiewaarde hoog is. Dit wordt ook onderschreven door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Vervolgens geldt dat alle andere museale waarden (de educatieve waarde, kenniswaarde, belevingswaarde, verbindende waarde en economische waarde) in potentie groot zijn, maar dat ze niet of onvoldoende uit de verf komen vanwege gebrek aan menskracht en middelen.

Conclusies

In het kort geeft het onderzoek de volgende conclusies weer:

1. Er is sprake van een unieke collectie in een uniek gebouw en emsemble;
2. Er zijn nog volop kansen op het gebied van samenwerking met andere musea, maar ook op het gebied van collectieve promotie en marketing;
3. De bedrijfsvoering is uiterst kwetsbaar, zonder structurele financiële hulp komt het voortbestaan van het museum in gevaar.

Ontwikkelperspectief

De onderzoeker heeft een ontwikkelperspectief opgesteld voor het Missiemuseum dat antwoord geeft op de vraag wat de komende jaren nodig is om te komen tot een duurzame exploitatie van het museum. De belangrijkste aanbevelingen daarbij luiden:

1. *De museale prestatie dient verbeterd te worden*

Denk daarbij aan medewerkers die kennis hebben van en positie hebben in het (internationale) museale veld. Bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden met andere musea en universiteiten in binnen- en buitenland bieden mogelijkheden voor circuitvorming en gezamenlijke betekenisvolle tentoonstellingen. Wissel tentoonstellingen zijn cruciaal om (herhalings)bezoek te genereren, net als digitalisering en eigentijdse presentatievormen. Daarbij is ook behoefte aan professionalisering op het gebied van marketingcommunicatie.

2. *Het huisvestingsvraagstuk moet worden opgelost*

Het achterstallig onderhoud moet worden weggewerkt. Ook moet het gebouw worden verduurzaamd (o.a. om de energielasten structureel te verlagen). Daarbij is het wenselijk om een herstructurering aan te brengen in het gebouw waar het Missiemuseum is gevestigd. De huidige studentenwoningen boven het museum vormen een risico voor de waardevolle collectie.

3. *Het museum kan (als onderdeel van Kloosterdorp Steyl) beter in de markt worden gezet*

Om het museum beter in de markt te zetten is duurzame samenwerking met andere musea van belang. De onderzoeker ziet mogelijkheden in een samenwerking met o.a. Museum van Bommel van Dam, Limburgs Museum, Afrika Museum in Berg en Dal, Naturalis en De Bastei. Daarbij zijn er kansen om Kloosterdorp Steyl als geheel beter in de markt te zetten door professionalisering van collectieve promotie en marketing van Steyl. Ook is het volgens de onderzoeker wenselijk om het Missiemuseum en Steyl nadrukkelijker onderdeel te laten zijn van de citymarketing van Venlo.

4. *De organisatie van het museum dient geprofessionaliseerd te worden*

De inzet van tijdelijk personeel met museale kennis op het gebied van behoud en beheer van de collectie voor het inhalen van de achterstanden moet worden bestendigd. Wetenschappelijke expertise in de vorm van conservatoren is van belang om te kunnen samenwerken met andere musea en diverse onderzoeksinstituten. Professionele inzet voor educatie, publieksactiviteiten, evenementen, communicatie en marketing kan in combinatie met vrijwillige inzet worden georganiseerd. Ook is er inzet nodig voor bedrijfsvoering en de coördinatie en ondersteuning van de vrijwilligers.

5. *De exploitatiesubsidie dient structureel te worden verhoogd*
Om het museum duurzaam te exploiteren is een substantiële en structurele verhoging van de huidige subsidie nodig door de gemeente Venlo.

Communicatie

De uitkomsten zijn zowel ambtelijk als bestuurlijk besproken met het Missiemuseum. Het bestuur van het Missiemuseum kan zich vinden in de resultaten van het onderzoek. De uitkomsten van het onderzoek worden door de onderzoeker aan uw Raad gepresenteerd tijdens de themabijeenkomst Doorontwikkeling Steyl / Missiemuseum op woensdag 5 oktober 2022. Het bestuur van het museum is ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Het ambitiedocument over de doorontwikkeling van Steyl is reeds breed gecommuniceerd met de partijen in Steyl. De definitieve versie wordt actief gedeeld met de partners in Steyl en tevens toegelicht in een bijeenkomst van Stichting Steyl Inspireert. Het vervolgproces wordt na de begrotingsbehandeling verder opgepakt.

Vervolgprocedure raad

De uitkomsten van het onderzoek worden op 5 oktober 2022 aan uw Raad gepresenteerd waarbij u in de gelegenheid wordt gesteld om vragen te stellen over de uitkomsten. Over de voortgang van het proces rondom de doorontwikkeling van Steyl zullen wij u regelmatig per RIB informeren.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Bijlagen

1. A. Ambitiedocument 'Samen voor Steyl'
2. Eindrapportage 'Ontwikkelperspectief Missiemuseum'

September 2022
13 september 2022